

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรม
ในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคาย*

FACTORS INFLUENCING OTOP INNOVATIVE LOCAL ECONOMY
MANAGEMENT IN THE AREA NONG KHAI PROVINCE

บุญเพ็ง สิทธิวงษา¹, ดนัย ลามคำ², ทรงพล โชติกเวชกุล³
Boonpeng Sittivongsa¹, Danai Lamkham², Songphon Choutikavatchagul³

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ¹

Northeastern University¹

วิทยาลัยพิชญบัณฑิต²

Pitchayabundit College²

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น³

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Khon Kaen Campus³

Email : boonpeng.sit@neu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรม 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรม 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคาย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชน ข้าราชการในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคาย จำนวน 400 คน กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลภาครัฐ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่รัฐ จำนวน 20 คน มาใช้หาข้อมูลในการสัมภาษณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น และการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคาย ตัวแปรตาม โดยรวมทุกด้านพบว่าการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านความแตกต่างด้านสินค้าอยู่ในระดับปานกลาง ด้านคุณภาพ อยู่ในระดับปานกลาง และด้านภาพลักษณ์ อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ 2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคายโดยรวมทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านผู้นำชุมชน(X_1) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน(X_2) ด้านการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว(X_7) ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .205.200 และ .110 ตามลำดับ 3. ควรจัดกิจกรรมอย่างมีคุณค่านำเสนอข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์กับชุมชน โดยมีแบบอย่างที่เหมาะสม

ความสำเร็จ และสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกิดเปลี่ยนแปลงด้วยความรอบคอบและถูกต้องในเรื่องของสินค้าและบริการ และมีการประชาสัมพันธ์แก่ลูกค้าได้ทันทั่วทั้งอย่างมีคุณภาพให้มีความน่าเชื่อถือมีเครื่องสินค้าที่ใหม่และมีเอกลักษณ์มีโลโก้ที่เป็นเอกลักษณ์สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ให้บริการสามารถจดจำได้และมีความโดดเด่นและสังเกตได้ง่าย อยู่ในทำเลที่เหมาะสมมีที่จอดรถเพียงพอสำหรับผู้มาใช้บริการและมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยและมีการตกแต่งสวยงาม และมีการนำเสนอผลิตภัณฑ์ที่แตกต่าง มีความสะดวกสบายในการนำไปบริโภคอุปโภคเป็นศูนย์กลาง OTOP ที่มีคุณภาพมีความสามารถในการส่งเสริมความสุขในชุมชนและนักท่องเที่ยวทั้งพัฒนาความชัดเจนและรายละเอียดของคำเตือนบนฉลาก โดยจัดทำป้ายราคาสินค้าในการขายจริงราคาต่ำกว่า และสร้างความสะดวกในการพกพาของบรรจุภัณฑ์

คำสำคัญ : 1. การบริหารจัดการ 2. เศรษฐกิจท้องถิ่น 3. OTOP นวัตวิถี

ABSTRACT

The objectives of this research article were 2) to study the management of OTOP Nawatwithi, 2) to study the factors influencing OTOP Nawatwithi local economic management, and 3) to study the guidelines for development of local economic management OTOP Nawatwithi in Nong Khai Province. The sample group used in the research was 400 people and civil servants in Nong Khai Province. Information contributors from public sector informants A group of 20 government officials who provided information was used for information in the interview. The research tools were questionnaires and interview form. The statistics used in the data analysis were frequency, percentage, multiple regression analysis using hierarchical variable selection method, and data description.

The results showed that: 1. Local economic management OTOP Nawatwithi in Nong Khai Province, dependent variables in all aspects, found that OTOP Nawatwithi Local Economy Management in Nong Khai Province was at a moderate level. The order from greatest to least is as follows: Product differentiation was moderate, quality was moderate, and image aspect was moderate, respectively. 2. Factors Influencing OTOP Nawatwithi Local Economy Management in Nong Khai Province overall in all aspects significantly, including community leaders(X_1) Community participation aspect(X_2) Tourism public relations(X_7) the three independent variables had predictor coefficients in raw scores (b) of .205, .200 and .110, respectively. 3. Organize valuable activities Provide helpful comments to the community with a successful model and support from various agencies that changes with due care and accuracy in terms of products and services and there is a public relations to customers in a timely manner with quality to be reliable. There are new and unique products.It has

a unique logo, the product or product provided is recognizable and it stands out and is easy to spot. In a suitable location, there is enough parking for visitors and there is a security guard and beautifully decorated and different products are presented. Convenience in bringing to consumer consumption It is a quality OTOP center capable of delivering happiness to the community and tourists. Both improve the clarity and detail of the warning labels by providing a price tag for the product in the actual sale, the price is lower and creates the ease of portability of the packaging.

Keywords : 1. Management 2. Local economy 3. OTOP Nawatwithi

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การพัฒนาประเทศให้เกิดความมั่งคั่งนั้นจะต้องทำให้สมาชิกของประเทศมีความเท่าเทียมกันนั้นจะต้องส่งเสริมให้สมาชิกในประเทศมีการศึกษา มีความเป็นอยู่ที่ดีซึ่งมาจากด้านเศรษฐกิจและมีสุขอนามัยด้านร่างกายและจิตใจที่สมบูรณ์นั้นมาจากด้านสาธารณสุขที่ดี อย่างไรก็ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ได้ยึดเป้าหมายอนาคตประเทศไทยปี 2579 มาเป็นกรอบในการกำหนดเป้าหมายที่จะบรรลุใน 5 ปีและได้นำนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งมุ่งเน้นการจัดทำแผนขับเคลื่อนและการติดตามประเมินผล มุ่งเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมทั้งจากภาครัฐและเอกชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกของประเทศให้มีความสมบูรณ์ (กฤษณา นิลรัศมี, 2563)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ยังคงมุ่งให้ความสำคัญหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งสอดคล้องกับกรอบเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ที่องค์การสหประชาชาติกำหนดขึ้น เฉพาะประเด็นการพัฒนาที่ยั่งยืนโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีถูกขับเคลื่อนพัฒนาประเทศตามโครงการ “ไทยนิยมยั่งยืน” จากการทำรัฐบาลปัจจุบันที่มีนโยบายที่จะลดความเหลื่อมล้ำของสังคมที่มุ่งสร้างรายได้และความเจริญ ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ โดยให้ภาคเอกชนและภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการร่วมกับภาครัฐ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินงานโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ที่เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ.2544 ในภูมิภาคทั่วประเทศและมอบหมายให้กรมการพัฒนาชุมชนเป็นผู้รับผิดชอบหลักส่งเสริมดำเนินงาน OTOP โดยร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ยกกระดับผลิตภัณฑ์และพัฒนาช่องทางตลาดที่หลากหลาย เพื่อให้ขายสินค้าได้อีกทั้งยังมุ่งปรับตัวสู่การค้าแบบสากล โดยต้องมีการเปลี่ยนผ่านยุคการผลิตต้นขายสินค้า OTOP ออกจากชุมชนสู่รายได้ตามความต้องการโดยการจำหน่ายสินค้าที่อยู่ในชุมชนจากการท่องเที่ยว มีการใช้สิทธิภูมิปัญญา วิถีชีวิตวัฒนธรรมและความคิดสร้างสรรค์ แปลงเป็นรายได้รวมทั้งทำให้มีคุณค่าเพียงพอ เพื่อให้หนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมและใช้จ่ายเงินในทุกกิจกรรมของชุมชน ส่งผลให้เกิดการกระจายรายได้ให้กับคนในชุมชน โดยรอบเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนและเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากอย่างแท้จริง (กรมการพัฒนาชุมชน, 2561)

จากปัญหาตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันของประเทศไทยยังคงเป็นเรื่องปัญหาปากท้อง ปัญหารายได้ไม่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตซึ่งเกิดขึ้นและเป็นมาอยู่ตลอด โดยภาครัฐก็ได้เล็งเห็นถึง

ความสำคัญของปัญหานี้ในทุกรัฐบาลจึงมีนโยบายการลดรายจ่าย สร้างรายได้ สร้างอาชีพ เพิ่มเม็ดเงินให้กับประชาชนเพื่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอตลอดมาของการดำเนินนโยบาย แต่ก็พบว่าการดำเนินการต่างๆ ยังไม่ประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน จึงทำให้ประชากรในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคายประสบปัญหาดังกล่าวซึ่งมีกรอบแนวคิดด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันที่มุ่งเน้นการพัฒนาภาคประชาชนในการผลิตและบริการให้สามารถแข่งขันเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ที่ตอบโจทก์ประชาชนมีคุณภาพชีวิตและมีรายได้ที่ดีขึ้นทั้งการสร้าง ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ และแข่งขันได้อย่างยั่งยืน มีแนวทางเสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขันในเชิงธุรกิจของภาคบริการ และพันธกิจ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตลอดจนภารกิจอำนาจหน้าที่ของกรมการพัฒนาชุมชนในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐานรากให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพรวมทั้งเสริมสร้างความสามารถและความเข้มแข็งของชุมชน (อริญญา ปฐมสกุล และคณะ, 2560)

การได้ดำเนินโครงการหมู่บ้านชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีแล้วเสร็จพบว่า มีหลายแห่งที่ได้ดำเนินการไปไม่ประสบผลสัมฤทธิ์ตามที่คาดการณ์ไว้ มีหมู่บ้านชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีหลายแห่งที่ถูกปล่อยให้ทิ้งร้าง ไร้การดูแลมีการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน จนทำให้เกิดการใช้งบประมาณที่ไม่เกิดประโยชน์ ดังที่ปรากฏเป็นข่าวตามสื่อสิ่งพิมพ์ต่อสาธารณชน จากเหตุผลข้างต้นคณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคาย เพื่อให้ได้ทราบการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคาย และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคาย ทั้งแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคาย ซึ่งผลการศึกษาที่ได้จะนำไปใช้ประโยชน์ต่อการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถี โดยสามารถให้ความรู้แก่ประชาชน ข้าราชการ และเสริมสร้างแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคาย
- 2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคาย
- 2.3 เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคาย

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

- 3.1 ได้ทราบการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคาย
- 3.2 ได้ทราบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคาย

3.3 ได้ทราบแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคาย

3.4 ผลการวิจัยในครั้งนี้ การบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคายสามารถนำไปใช้ในเขตพื้นที่จังหวัดอื่นๆ ต่อไป

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงผสมผสาน โดยใช้วิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ และวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสรุปให้เห็นถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคาย ก่อนที่จะนำผลการวิเคราะห์ที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญรวมถึงผู้แทนหน่วยงานท้องถิ่น ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ และผู้นำชุมชน แล้วเอาผลสรุปมาวิเคราะห์สังเคราะห์ เป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคาย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคาย จำนวน 393,926 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคายที่ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เป็นการสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่มีจำนวนมาก มีความแตกต่างกันระหว่างหน่วยสุ่มที่สามารถจำแนกออกเป็นชั้นภูมิเพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความครบถ้วน ครอบคลุม และคำนวณหาจำนวนตัวอย่างตามสูตรทายามานะ ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคาย จำนวน 400 คน (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2560) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคายด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแนวทางการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคาย คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง พิจารณาคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่สามารให้ข้อมูลองค์ความรู้ ความเป็นมา สภาพปัจจุบันและแนวทางการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคาย จำนวน 10 คน โดยวิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถามใช้สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ และแบบสัมภาษณ์ ใช้สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม 1)การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่ผ่านการพัฒนา และปรับปรุงจนมีคุณภาพในระดับที่ยอมรับได้ ไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และผู้ช่วยวิจัยซึ่งผู้วิจัยขอความร่วมมือจากผู้นำชุมชนที่อยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคายก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การวิจัยเครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลขั้นตอน และวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนแก่ผู้ช่วยวิจัย 2)การขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม และทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง 3)ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล นำเสนอผู้นำชุมชนแต่ละแห่งในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคาย เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ 4)แจกจ่าย และเก็บแบบสอบถามจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง 5)รับแบบสอบถามกลับคืน ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนสมบูรณ์แล้วไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ผู้วิจัยดำเนินการ

เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ตามขั้นตอน ผู้วิจัยประสานงาน เพื่อขออนุญาตกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทางโทรศัพท์ แล้วเดินทางไปตามวันเวลาที่นัดหมาย ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยแนะนำตนเอง สร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยกับผู้ถูกสัมภาษณ์ แจ้งวัตถุประสงค์การของการสัมภาษณ์ แล้วดำเนินการสัมภาษณ์พูดคุยอย่างเป็นกันเองตามแนวทางการสัมภาษณ์ที่วางไว้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้แสดงทัศนะของตนเองตามวัตถุประสงค์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น และการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้การสรุปความ การตีความ และนำเสนอข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์

5. ผลการวิจัย

5.1 การบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคาย ตัวแปรตาม โดยรวมทุกด้านพบว่า การบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}=3.06, S.D.=.37$) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านความแตกต่างด้านสินค้าอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}=3.11, S.D.=.37$) ด้านคุณภาพ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.07, S.D.=.17$) และด้านภาพลักษณ์ อยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}=3.01, S.D.=.69$) ตามลำดับ

5.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคายโดยรวมทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ด้านผู้นำชุมชน(X_1) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน(X_2) ด้านการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว(X_7) ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .205.200 และ .110 ตามลำดับ

5.3 แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคาย พบว่า ควรจัดกิจกรรมอย่างมีคุณค่านำเสนอข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์กับชุมชน โดยมีแบบอย่างประสบความสำเร็จ และสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกิดเปลี่ยนแปลงด้วยความรอบคอบและถูกต้องในเรื่องของสินค้าและบริการ และมีการประชาสัมพันธ์แก่ลูกค้าได้ทันทั่วทั้งอย่างมีคุณภาพให้มีความน่าเชื่อถือมีเครื่องสินค้าที่ใหม่และมีเอกลักษณ์มีโลโก้ที่เป็นเอกลักษณ์สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ให้บริการสามารถจดจำได้และมีความโดดเด่นและสังเกตได้ง่าย อยู่ในทำเลที่เหมาะสมมีที่จอดรถเพียงพอสำหรับผู้มาใช้บริการและมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยและการตกแต่งสวยงาม และมีการนำเสนอผลิตภัณฑ์ที่แตกต่าง มีความสะดวกสบายในการนำไปบริโภคอุปโภคเป็นศูนย์กลาง OTOP ที่มีคุณภาพมีความสามารถในการส่งมอบความสุขในชุมชนและนักท่องเที่ยวทั้งพัฒนาความชัดเจนและรายละเอียดของค่าเตือนบนฉลาก โดยจัดทำป้ายราคาสินค้าในการขายจริงราคาต่ำกว่า และสร้างความความสะดวกในการพกพาของบรรจุภัณฑ์

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 การบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคาย ตัวแปรตาม โดยรวมทุกด้านพบว่าการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตวิถีในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านความแตกต่างด้านสินค้า อยู่ในระดับปานกลาง ด้านคุณภาพ อยู่ในระดับปานกลาง และด้านภาพลักษณ์ อยู่ใน

ระดับปานกลาง ตามลำดับ ซึ่งไม่ความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรพงษ์ เพ็ชรหาญ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุมชนโอท็อปนวัตกรรมวิถีและส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยระบบภูมิสารสนเทศศาสตร์ จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการประเมินระบบภูมิสารสนเทศ สำหรับส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนโอท็อปนวัตกรรมวิถีของจังหวัดลำปาง ได้แบ่งการทำงานออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนของระบบหลักที่สามารถจัดการบริหารข้อมูลได้ทั้งหมด และส่วนของระบบย่อยที่เอาไว้จัดการบริหารข้อมูลของแต่ละชุมชนทั้งหมด 30 ชุมชน 2) ผลการทดสอบประสิทธิภาพของระบบภูมิสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนโอท็อปนวัตกรรมวิถีของจังหวัดลำปางโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน อยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจ พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีระดับความพึงพอใจต่อการใช้งานระบบโดยรวมอยู่ที่ระดับมาก

6.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคายโดยรวมทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านผู้นำชุมชน(X_1) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน(X_2) ด้านการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว(X_3) ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .205.200 และ .110 ตามลำดับ ซึ่งความสอดคล้องกับงานวิจัยของ รพีพรรณ พงษ์อินทร์วงศ์ และคณะ (2562) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของหมู่บ้านท่องเที่ยววิถีถิ่นศึกษาศึกษาบ้านใหม่ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านผู้นำ ปัจจัยการมีส่วนร่วมและวัฒนธรรมชุมชนส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จของหมู่บ้านท่องเที่ยววิถี องค์กรความรู้ด้านการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานชุมชน การมีจิตสำนึกต่อและตระหนักชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนวัฒนธรรมชุมชนทำให้ชุมชนดำเนินงานประสบความสำเร็จได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอก

6.3 แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคาย พบว่าจัดกิจกรรมอย่างมีคุณค่านำเสนอข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์กับชุมชน โดยมีแบบอย่างที่เหมาะสมประสบความสำเร็จ และสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกิดเปลี่ยนแปลงด้วยความรอบคอบและถูกต้องในเรื่องของสินค้าและบริการ และมีการประชาสัมพันธ์แก่ลูกค้าได้ทันทั่วทั้งอย่างมีประสิทธิภาพให้มีความน่าเชื่อถือมีเครื่องสินค้าที่ใหม่และมีเอกลักษณ์มีโลโก้ที่เป็นเอกลักษณ์สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ให้บริการสามารถจดจำได้และมีความโดดเด่นและสังเกตได้ง่าย อยู่ในทำเลที่เหมาะสมมีที่จอดรถเพียงพอให้กับผู้มาใช้บริการและมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยและการตกแต่งสวยงาม และมีการนำเสนอผลิตภัณฑ์ที่แตกต่าง มีความสะดวกสบายในการนำไปบริโภคอุปโภคเป็นศูนย์กลาง OTOP ที่มีคุณภาพมีความสามารถในการส่งมอบความสุขในชุมชนและนักท่องเที่ยวทั้งพัฒนาความชัดเจนและรายละเอียดของคำเตือนบนฉลาก โดยจัดทำป้ายราคาสินค้าในการขายจริงราคาต่ำกว่า และสร้างความความสะดวกในการพกพาของบรรจุภัณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญวิษ วิเชียรพันธ์ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการสื่อสารเพื่อเป็นนักสื่อความหมายท้องถิ่นผลการดำเนินการได้ดังนี้ 1) ศักยภาพของนักสื่อความหมายท้องถิ่นมีทั้งหมด 4 ด้านเรียกว่า “คิด-ถ่าย-ใช้-สร้างสรรค์” ประกอบด้วย (1)ระบบการคิด (2)การถ่ายทอดข้อมูล (3)การใช้ภาษา (4)ความคิดสร้างสรรค์ และ 2)แนวทางการพัฒนาทักษะการสื่อสารสำหรับนักสื่อความหมายท้องถิ่น ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ (1)รวบรวมข้อมูลในชุมชน (2)ฝึกฝนจัดระบบการคิดใหม่ (3)ถ่ายทอดข้อมูลที่น่าสนใจ (4)พัฒนาการใช้ภาษาไทยให้ดี (5)ต้องมีความคิดสร้างสรรค์ โดยสิ่งที่ได้จากบทความนี้จะนำไปเป็น

แนวทางหรือต้นแบบในการพัฒนาให้เป็นหลักสูตรการฝึกอบรมนักสื่อความหมายท้องถิ่นให้มีทักษะการใช้ภาษาไทยได้ดีขึ้น และมีคุณสมบัติของนักสื่อความหมายที่ดีทั้ง 4 ด้าน เพื่อทำหน้าที่เป็นนักสื่อความหมายในชุมชนได้ต่อไป

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

7.1.1 การบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมจังหวัดหนองคาย หน่วยงานรัฐและเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้ดึงดูดน่าสนใจ และทำการโฆษณาสินค้าผ่านสื่อออนไลน์รายการวิทยุ โทรทัศน์อยู่เสมอ เมื่อมีโอกาส เพื่อให้ผู้บริโภคจดจำสินค้าและบริการให้เป็นที่รับรู้และเคยชินต่อการซื้อและบริโภค

7.1.2 การบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมจังหวัดหนองคาย หน่วยงานรัฐและเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรเข้ามามีส่วนร่วมเพิ่มการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ผ่านรูปแบบต่างๆ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว ผู้บริโภคสินค้าเช่น การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชุมชน ผ่านตัวกลางที่เป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง

7.1.3 การบริหารจัดการเศรษฐกิจท้องถิ่น OTOP นวัตกรรมจังหวัดหนองคาย หน่วยงานรัฐและเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรจัดกิจกรรมการตลาดเพื่อเพิ่มพื้นที่ในชุมชนได้มีโอกาสนำสินค้าไปจัดแสดง กระตุ้นการขายมากขึ้นจากผู้ประกอบการเกิดการแข่งขันทางการตลาด มีการส่งเสริมการขาย

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

7.2.1 ชุมชนควรจัดกิจกรรมสนับสนุนการมีส่วนร่วมในชุมชน ร่วมแสดงความคิดเห็น และแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ร่วมเสนอแนวความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวให้เกิดเป็นรูปธรรม

7.2.2 คณะกรรมการควรเป็นแบบอย่างในการทำความดี ทำกิจกรรมจิตอาสาโดยไม่หวังผลตอบแทน

7.2.3 ควรประชาสัมพันธ์เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จักในช่องทางต่างๆเช่น Line, Facebook และเผยแพร่ประวัติความเป็นมาของชุมชน สินค้า OTOP เพื่อสร้างความเป็นเอกลักษณ์ในการท่องเที่ยวเชิงนวัตกรรม

7.2.4 ควรมีผู้เชี่ยวชาญเป็นพี่เลี้ยงจากภาครัฐและเอกชน นำคณะกรรมการชุมชนไปเรียนรู้แลกเปลี่ยนกับเครือข่ายชุมชนท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่ประสบผลสำเร็จ

7.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

7.3.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวเชิงนวัตกรรม

7.3.2 ควรมีการศึกษาบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงนวัตกรรม

7.3.3 การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาการถ่ายทอดกระบวนการองค์ความรู้ผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการในชุมชน OTOP นวัตกรรม

7.3.4 ควรศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งเสริมการรับรู้คุณค่าการท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรมเช่น ด้านพฤติกรรมนักท่องเที่ยวด้านภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยว และกิจกรรมการท่องเที่ยว เป็นต้น

8. บรรณานุกรม

- กรมการปกครอง. (2561). รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้าน ประจำปี พ.ศ. 2560. สืบค้นจาก 2 สิงหาคม 2565 จาก <http://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statTDD/views/showVillageData.php?rcode=90010106&statType=1&year=60>.
- กฤษณา นิลรัศมี. (2563). แนวทางการสร้างการรับรู้คุณค่าการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีจังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กัลยา วาณิชย์บัญชา. (2560). การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Window. (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด สามลดา.
- ฉันทวิช วิเชียรพันธ์. (2562). การพัฒนาทักษะการสื่อสารเพื่อเป็นนักสื่อความหมายท้องถิ่น. **วารสารสหศาสตร์ศรีปทุม ชลบุรี**. 5(2). 123-145.
- รพีพรรณ พงษ์อินทร์วงศ์ และคณะ. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของหมู่บ้านท่องเที่ยววิถีถิ่นศึกษาศึกษาบ้านใหม่ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์**. 11(1). 117-131.
- สุรพงษ์ เพ็ชรหาญ. (2562). การพัฒนาชุมชนโอทอปนวัตวิถีและส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยระบบภูมิสารสนเทศศาสตร์ จังหวัดลำปาง. **วารสารโครงการนวิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ**. 5(1). 65-74.
- อรัญญา ปฐมสกุล และคณะ. (2560). การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชน: กรณีศึกษาดำบลท่าชนะ อำเภوتاชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี. **วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี**. 4(1). 177-194.